

Koheze 2028+

Pozice Asociace euroregionů České republiky

Hranice omezují rozvoj příhraničních regionů, ale zároveň představují nevyužitý potenciál pro rozvoj těchto regionů. Programy Interreg přispívají k řešení těchto problémů a využití potenciálu území.

Vyjmutí přeshraniční spolupráce Interreg z pravidel tematické koncentrace

Vzhledem k odlišnému charakteru programů přeshraniční spolupráce majících za cíl podporu spolupráce ve všech oblastech lidského života je zapotřebí v budoucím programovém období vyjmout tyto programy z pravidel tematické koncentrace a umožnit tak financovat aktivity dle místních potřeb vč. projektů people-to-people. Takto tomu bylo v minulosti, kdy byl ještě Interreg tzv. Iniciativou Společenství a nevztahovala se na něj pravidla hlavního proudu kohezní politiky. Hlavním smyslem podpory přeshraniční spolupráce je integrace příhraničních území skrze spolupráci ve všech oblastech lidského života – přes dopravní propojení (infrastruktura i veřejná doprava), životní prostředí, ochranu přírody, spolupráci dětí a mládeže, budování vzájemné důvěry, až po spolupráci vzdělávacích institucí, složek IZS, kulturních institucí, či občanské společnosti. Nejedná se tedy primárně o nástroje k dosahování evropských cílů, a proto je důležité umožnit programům financovat širokou paletu oblastí, ve kterých se má spolupráce rozvíjet.

Alokace a míra spolufinancování pro projekty z programů přeshraniční spolupráce

Pro projekty podporované z programů přeshraniční spolupráce je vhodné zachovat co nejvyšší míru spolufinancování EU vzhledem k vyšší náročnosti na přípravu i implementaci projektů – partnerské projekty, jazyková bariéra, nutnost najít společná řešení navzdory různým správním strukturám a systémům. V případě snížení spolufinancování je vhodné zapojení státního rozpočtu, především pro projekty obcí a neziskového sektoru. K posílení spolupráce a zachování vzájemné přeshraniční důvěry je zapotřebí navýšit alokaci na programy přeshraniční spolupráce. Pro úspěšnou implementaci přeshraničních programů je potřeba zachovat a dále rozvíjet povinné využívání zjednodušených metod vykazování výdajů v dotačních programech.

Využití integrovaných nástrojů pro rozvoj přeshraničních území

Jelikož se často jedná o přeshraniční funkční území, je vhodné v příštím období zvážit využití integrovaných nástrojů (přeshraničních ITI) zaměřených na implementaci přeshraničních rozvojových strategií.

Odstraňování překážek právního a administrativního charakteru

V případě programů přeshraniční spolupráce je klíčové, aby v rozvoji spolupráce v jednotlivých oblastech byly odstraňovány překážky, a to především právního a administrativního charakteru. Je tedy vhodné, aby část prostředků bylo možné využít na identifikaci a odstraňování těchto překážek, což umožní uvolnit rozvojový potenciál do budoucna.